

На основу члана 7. став 1. и 2., члана 8. став 1. Закона о систему индиректног опорезивања у БиХ ("Службени гласник БиХ", број 44/03; 52/04), члан 7. став 1. тачка б. Закона о Управи за индиректно опорезивање („Службени гласник БиХ“, број 89/05) и члана 61. став 2. Закона о управи ("Службени гласник БиХ", број 32/02), директор Управе за индиректно опорезивање донио је,

И Н С Т Р У К Ц И Ј У **ЗА ПОСТУПАЊЕ КОД ПРИЈЕМА, ОБРАДЕ И ПРОВЈЕРЕ ПДВ ПРИЈАВА СА** **ПОДАЦИМА О КРАЈЊОЈ ПОТРОШЊИ**

ПОГЛАВЉЕ 1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1. **(Предмет)**

Овом Инструкцијом утврђују се ближа правила у поступку пореских пријава за одређени порески период у систему пријема, обраде и провјере о подацима о крајњој потрошњи пореских пријава - пријава за порез на додату вриједност (у даљем тексту ПДВ пријава) у погледу начина пријема истих, евидентирања пријема пријава, обради пријава, начин уписа пријава по службеној дужности, пријем и обрада измијењене или допуњене пријаве, те састављање одређених извјештаја и евиденција.

Члан 2. **(Објашњење крајње потрошње и начина попуњавања поља крајње потрошње на ПДВ пријави)**

- (1) Податак о крајњој потрошњи која се утврђује из ПДВ пријава дефинише се као порез на додату вриједност за који порески обвезник нема право на поврат.
- (2) Податак о крајњој потрошњи уписује се у поља ПДВ пријаве **32, 33 и 34**.
- (3) У поља **32,33 и 34 ПДВ пријаве** уписују се подаци о обрачунатом ПДВ-у лицима која нису регистрована за ПДВ, а да је промет извршен у Федерацији БиХ, Републици Српској или Брчко Дистрикту БиХ.
- (4) У поља крајње потрошње на ПДВ пријави уписује се податак односно износ ПДВ из крајње потрошње за који порески обвезник нема право поврата, а која је извршена у Федерацији БиХ, Републици Српској или Брчко дистрикту БиХ. Није битно коме је извршена продаја, већ је само питање у којем ентитету, односно дистрикту је извршена продаја, која представља крајњу потрошњу.
- (5) У ова поља се евидентира ПДВ реализација за сопствену потрошњу пореског обвезника и ПДВ из свих интерних фактура, као и улазни ПДВ из пореских фактура које се не може одбити. Поред тога у поља 32, 33 и 34 уписује се ПДВ обрачунат на услуге лицима која нису регистрована за ПДВ и то на тај начин да се у поменутом пољу уносе вриједност ПДВ према мјесту гдје је услуга извршена.
- (6) Обвезник ПДВ који нема право на потпуни одбитак улазног пореза такође у поља 32, 33 и 34 ПДВ пријаве уписује податак о крајњој потрошњи, тј. ПДВ који је обрачунат у крајњој

потрошњи. Прво да дефинишемо шта је ПДВ из коначне потрошње. То је ПДВ који се не може одбити. Код обвезника са правом на сразмјерни одбитак постоји специфична ситуација, овај обвезник прима фактуре од својих добављача у којима је исказан ПДВ, за те добављаче овај обвезник је регистровани обвезник за ПДВ па због тога добављач за ову конкретну фактуру према нпр. банци не попуњава поља 32, 33 и 34 на ПДВ пријави. Међутим, обвезник са правом на сразмјерни одбитак улазни порез фактурисан од добављача може одбити само у сразмјерном дијелу. Преостали дио улазног ПДВ који обвезник није могао одбити представља коначну потрошњу, те се овај износ ПДВ уноси у одговарајућа поља 32, 33 и 34 на ПДВ пријави.

Примјер банке: Банка прима фактуре од својих добављача у којима је исказан ПДВ, за те добављаче банка је регистровани обвезник за ПДВ, па због тога добављач за ову конкретну фактуру према банци не попуњава поља 32, 33 и 34 на ПДВ пријави. Међутим, банка улазни порез фактурисан од добављача може одбити у сразмјерном дијелу. У конкретном случају нпр. банка може одбити само 10% од своје пореске обавезе, тако да имамо слиједећу ситуацију. Банка је имала за дати порески период фактурисани улазни порез у износу од 1700,00 КМ., обзиром да има право да одбитак од само 10% од укупног улазног пореза у нашем случају 170,00 КМ, дио улазног пореза који се не може одбити износи 1530,00 КМ. Порески обвезник банка ће у поље 41 ПДВ пријаве уписати износ од 170,00 КМ који може одбити од свог излазног пореза. Дио улазног ПДВ-а од 1530,00 КМ који банка није могла одбити представља крајњу потрошњу, као што смо рекли ПДВ из крајње потрошње је онај који се не може одбити. У конкретном случају од поменутих 1530,00 КМ, 1000,00 КМ који се не може одбити односи се на фактурисани улазни ПДВ за филијалу у Сарајеву, док се преостали дио улазног ПДВ који се не може одбити у износу од 530,00 односи на главну филијалу у Бањој Луци. Када је ријеч о излазном порезу који обвезник са правом на сразмјерни одбитак улазног пореза зарачунава лицима која нису регистрована за ПДВ, поступак је исти као код свих осталих пореских обвезника. У поља 32, 33 и 34 се уносе износи излазног пореза према лицима која нису регистрована за ПДВ према мјесту гдје је извршен опорезиви промет обвезника са правом на сразмјерни одбитак улазног пореза.

(7) Приликом попуњавања података, односно износа у наведеним пољима ПДВ пријаве обавезно уписати износе исказане цијелим цифрама, без уписивања децималних мјеста. Заокруживање се врши на тај начин ако обавеза која проистиче из књиговодства пореског обвезника није цијели износ у ПДВ пријави се уноси износ који је резултат заокруживања на најближи мањи цијели број. (нпр. 10,40 КМ на пријави се уписује 10,00 КМ, за износ 18,76 КМ на ПДВ пријави се уписује износ 18,00 КМ.

Члан 3.

(Надлежност за пријем и обраду ПДВ пријава и анализу пријављених података на истој)

Пријем и обраду ПДВ пријава, чување и архивирање, измјене и допуне које су везане за исте, као и састављање одређених докумената, извјештаја, обавјештења и слично врши Одсјек за порезе Група за обраду пореских пријава (у даљем тексту: Група).

ПОГЛАВЉЕ 2. ПОСТУПАК ПРИЈЕМА И ЕВИДЕНТИРАЊА ПДВ ПРИЈАВА ОТКЛАЊАЊА ГРЕШАКА, АНАЛИЗА, ИЗВЈЕШТАВАЊА, ПРОВЈЕРЕ И КОНТРОЛЕ

Члан 4.

(Формални преглед ПДВ пријава)

- (1) По извршеним радњама пријема и евидентирања пријема ПДВ пријава у ИС УИО (ПДВ софтвер) запослени Групе ће приликом формалног прегледа ПДВ пријаве утврдити да ли је попуњено једно од поља крајње потрошње или више њих.

- (2) Када је формалним прегледом утврђена формална исправност ПДВ пријаве иста се прослијеђује према приоритетима на унос у ИС УИО (ПДВ софтвер). Уколико је прегледом утврђена формална неисправност ПДВ пријаве поступа се у складу са одредбама Инструкције за поступање код пријема и обраде пријава за порез на додату вриједност и извјештаја обрачунате и уплаћене домаће акцизе.

Члан 5.

(Поступак након уноса података из ПДВ пријаве)

- (1) Након што су подаци из ПДВ пријаве унесени у ИС УИО (ПДВ софтвер) вршити уз помоћ ИС УИО (ПДВ софтвер) анализу и провјеру унесених података за обвезнике чија је крајња потрошња у досадашњим периодима (рачунајући од 01.01.2006.) већа од 400.000 КМ.
- (2) Уз помоћ ИС УИО (ПДВ софтвер) и преносом података у програм еxcel омогућено је да се анализирају пријављени и унесени у систем подаци из поља крајње потрошње ПДВ пријаве на неки од слиједећих начина:
- а) Износ улазног ПДВ одбијен у цијелом износу и приказан у ПДВ пријави самоопорезивања, у том случају, ако се посматра дати период по пријављеним износима ПДВ пријаве, сума износа поља 32, 33 и 34 (поља крајње потрошње) на ПДВ пријави треба да да износ који је једнак или мањи од пријављеног износа у пољу 51 ПДВ пријаве (Излазни ПДВ),
- б) Износ улазног ПДВ је у потпуности одбијен, а сума износа поља 32, 33 и 34 на ПДВ пријави је већа од износа наведеног у пољу 51,
- ц) Износ улазног ПДВ није у потпуности одбијен на ПДВ пријави за одређени период, а сума износ поља 32, 33 и 34 је већа од износа наведеног у пољу 51 у износу већем него када се дода у суму крајње потрошње разлика износа улазног ПДВ који није одбијен,
- д) Сума износа поља 32, 33 и 34 је већа од поља 51, јер је право на одбитак улазног ПДВ-а у ниском износу или ниском проценту, тако да се уписује у поља крајње потрошње, који у суми дају знатно виши износ него што је пријављен у пољу 51 ПДВ пријаве,
- е) Износ у пољу 51 је једнак нули, а поља крајње потрошње су попуњена на основу улазног ПДВ на који није постојало право на одбитак,
- ф) Износ у пољима 32, 33 и 34 једнак је нули, а обвезник није користио право одбитка улазног пореза у потпуном износу и/или је уписао износ у поље 51, посебно ако се ради о обвезницима који су пријавили дјелатности које би требале да имају податке у пољима крајње потрошње,
- г) Сума износа у пољима 32, 33 и 34 ПДВ пријаве у неком периоду (квартал, полугодиште, година или комбинација периода) треба да се посматра на наведене случајеве од а) до ф).
- (3) Анализа податка са ПДВ пријаве омогућена је имајући у виду и пријављене дјелатности обвезника ПДВ у ИС УИО (ПДВ софтвер) на начин да упоређивањем пријављених износа истих или сличних дјелатности се дође до одређеног износа ПДВ који је било могуће приказати у ПДВ пријави. Примјер су пријављене дјелатности малопродаје које би требало да имају попуњена поља крајње потрошње.
- (4) Такође, анализу је могуће вршити и преко системских параметара претежни „извозник“ односно извозник по постојећим прописима и сви остали који то попуњавањем поља на ПДВ пријави – извоза, настоје да постану.

Члан 6.
(Вођење евиденције и извјештавање)

- (1) Након уноса података из измијењене или допунске ПДВ пријаве Група ће водити евиденцију о промјени износа у пољима крајње потрошње. Евиденција треба да се води на рачунару и треба да садржи основне податке о обвезнику ПДВ, периоду који се мијења, датуму промјене и сва поља ПДВ пријаве прије измјене, а у реду испод тога сва поља из ПДВ пријаве која је допуњена или измијењена.
- (2) Групе за контролу и ревизију и Групе за контролу великих пореских обвезника ће водити евиденцију о промјени износа у пољима крајње потрошње који су резултат контроле. Евиденција треба да се води на рачунару и треба да садржи основне податке о обвезнику ПДВ, периоду који се мијења, датуму промјене и сва поља ПДВ пријаве прије измјене, а у реду испод тога сва поља из ПДВ пријаве након контроле.
- (3) Групе из става 1. и 2. овог члана ће прописане евиденције достављати у Одсјек за порезе.
- (4) Извјештај из евиденције из става 3.овог члана Одсјек за порезе ће достављати у Одсјек за обраду пореских пријава до 25. у мјесецу за промјене извршене до краја претходног пореског периода.

Члан 7.
(Поступак отклањања грешака приликом уноса података са ПДВ пријаве, анализа поља крајње потрошње и провјере односно контроле података)

- (1) Уносом података са ПДВ пријаве у ИС УИО (ПДВ софтвер) уколико нису допуњена обавезна поља у истом, а који се системски вежу за унесене податке, систем ће назначити очигледну грешку и неће дозволити да се унос сачува док се грешка не отклони.
- (2) ИС УИО (ПДВ софтвер) чува податке о запосленима који су унијели податке са ПДВ пријава у исти, као и преко којег корисничког рачунара. Тако имамо да су постављени системски параметри приликом уноса поља са ПДВ пријаве на системском математичком рачунању износа без ПДВ и износа који се уписују као улазни односно излазни ПДВ, па и подаци и износима у пољима крајње потрошње упоређивани са пољем 51 ПДВ пријаве. Уколико систем прије сачувања података у ПДВ софтверу даје системску поруку која се односи на поља крајње потрошње, запослени у УИО на уносу податка дужан је да поступа по системској поруци и да уколико се ради о очигледној грешки у ПДВ пријави исту не уноси у систем док се грешка не отклони.
- (3) Уколико се послије извршеног уноса података из ПДВ пријаве у ПДВ софтвер утврди да су подаци тачно унесени у исти, али је обвезник ПДВ, у неким пољима унио бројчане вриједности које немају логичност у складу са прописима (односно ако се може из ПДВ пријаве уочити да постоји погрешна примјена прописа који регулишу крајњу потрошњу), захтијева се поступак ограничене провјере података у складу са прописима који регулишу ову област. Ако се поступак не може завршити ограниченом провјером проводи се контрола.
- (4) Када се послије извршеног уноса података из ПДВ пријаве у ИС УИО утврди да нису подаци тачно унесени у исти у првом уносу према подацима које је доставио обвезник ПДВ у својој ПДВ пријави, подаци се исправљају у систему одмах по сазнању грешке. Након измјене података штампа се примјерак унесене ПДВ пријаве и спаја са оригиналном ПДВ пријавом, а у спису се сачињава службена забиљешка о наведеном.
- (5) Да би се спријечиле грешке које могу да настану од стране обвезника ПДВ који пријављује податке на ПДВ пријави или од стране запослених УИО који врши

упис податка у ПДВ софтвер, а које се могу односити на поља крајње потрошње на ПДВ пријави вршити анализу унесених података у ПДВ софтверу, почев од 15-тог у мјесецу у односу на претходни порески период, као и претходне пореске периоде у којима је дошло до разлика у промјенама поља крајње потрошње, а према одредбама члана 5. ове инструкције и према слиједећем:

- а) Уколико је сума поља крајње потрошње на ПДВ пријави, која има минимално 30.000 КМ, у посматраном периоду виша или мања од 10% од износа из просјека ранијих периода суме крајње потрошње код обвезника који имају системски параметар односно који су означени као „велики обвезници“.
 - б) Уколико је сума поља крајње потрошње на ПДВ пријави, која има минимално 30.000 КМ, у посматраном периоду виша или мања од 30% од износа из просјека ранијих периода суме крајње потрошње код већих обвезника, а који имају системски параметар односно који нису означени као „велики обвезници“.
 - ц) Уколико је сума поља крајње потрошње на ПДВ пријави у посматраном периоду виша или мања у знатном износу него што је обвезник ПДВ пријављивао до тог периода.
 - д) Уколико је сума поља крајње потрошње на ПДВ пријави у посматраном периоду виша или мања у знатном износу него што обвезници исте или сличне дјелатности приказују у својим ПДВ пријавама,
 - е) Други параметри који се у поступку анализе или ограничене провјере утврде, а односе се на разлике у неком просјеку пријављивања поља крајње потрошње.
- (6) Ако се након анализе утврде могуће грешке односно разлике како је наведено у овом члану проводи се поступак ограничене провјере, а ако се истом не може доћи до разлога разлике или грешке проводити поступак дјелимичне контроле и контроле обвезника ПДВ по наведеном основу у овом члану.
- (7) Када се утврђене грешке отклоне у поступку ограничене провјере или контроле исте се уписују одмах у ПДВ софтвер, а у евиденцију из члана 6. уписују се подаци за извештај.

ПОГЛАВЉЕ 3. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 8.

(Анализа за 2006.годину уписаних у ПДВ софтвер поља крајње потрошње)

Анализу пријављених и уписаних поља крајње потрошње за I-XI 2006. године према одредбама ове инструкције завршити до краја јануара 2006. године, а извјештај о истој доставиће Одсјеку за порезе у Одсек за обраду пореских пријава најкасније на дан 01.02.2007. године. Анализу за децембар завршити до 27.02.2007. године, а извјештај доставити до 28.02.2007. године.

Члан 9.

(Новчане казне за непопуњавање поља крајње потрошње)

Уколико се ограниченом провјером или контролом утврди да је обвезник пропустио да попуни податке о крајњој потрошњи поступати према важећим прописима, те примјењивати одредбе које се односе на прекршај. Наведено се односи на све пореске периоде почев када је постојала прописана могућност за наведени прекршај.

Члан 11.
(Надлежност за провођење ове Инструкције)

За спровођење ове инструкције одговоран и надлежан је Одсјек за порезе Регионалног Центра УИО.

Члан 12.
(Ступање на снагу)

Податке о крајњој потрошњи за потребе УО УИО, а која се води у ПДВ софтверу УИО достављаће Сектор за порезе Одсјек за обраду пореских пријава након извршених анализа у Одсјецима за порезе, а најкасније до задњег радног дана у мјесецу у односу на претходни порески период. Податке ће достављати и након што Одсјечи за порезе доставе одступања у периоду односно у више периода, а која су виша или нижа од 0,5% према корисницима.

Члан 13.
(Ступање на снагу)

Ова Инструкција ступа на снагу даном доношења и бит ће објављена на Web страници УИО.

Број:02-56787/06
Датум: 20.12.2006.

ДИРЕКТОР
Кемал Чаушевић